

זמני כניסת ויציאת השבת

ירושלים	16:00	17:15
בני ברק	16:16	17:16
ציריך	16:24	17:35
וינה	15:49	17:17
אנטוורפן	16:22	17:51
פריז	16:29	17:51
לונדון	15:42	16:49

דבר הישיבה

מה תפקידו של משגיח?

בשבוע הבא (ז' כסלו) יחול יום הזיכרון - היארצייט של מורנו המשגיח הגה"צ רבי אהרן דוד חדש זצוק"ל, נצטט דברים נפלאים מה שהיה רגיל בפיו:

תפקידו של משגיח הוא לא להיות שוטט. דרך החינוך לא בסגנון של שוטרים, אלו המתנהגים כמו שוטרים, זה בא מחוסר סבלנות ודרכם לא צלחה.

יש הרבה פעמים שצריך להבליג, למשל, תפסת מישור בשעת קלקלתו, השוטט מרגיש שזה שיא ההצלחה בשבילו, הנה הוא מצליח לתפוס, ולהראות שהכל תחת עינו הפקוחה. המשגיח המשכיל - המתחנך שותק, ועל משקל שאמור חז"ל, אל תרצה את חברך בשעת כעסו, כך אל תרצה בשעה שעובר על החטא.

חכמתו של משגיח, לפעמים לא לגלות לתלמיד שיועדים הרבה דברים עליו. ואדרבה המחשבה שלו שהמשגיח לא יודע, נותנת לו פתח להמשיך להיות בקשר קרוב עם המשגיח, הוא משתדל להראות שהוא בסדר, וכמובן שזה מיקל עליו לחזור מן החטא. אמנם, ברגע שתפסת מישור בשעת קלקלתו, אין לו מה להפסיד, הוא כבר איבד את האמון, אין לו מה להפסיד. כמובן אחרי שנים, אחרי תקופה שיש משהו למעשה, לעיתים רומזים בעדינות, מה היה שם, איך היה שם, כך זה היה אצל הסבא מסלבדוקה.

עוד פנינה לימד מורנו המשגיח ממה ששמע מאביו [הגה"צ רבי מאיר חדש] המשגיח הנודע: "יסוד היסודות שקבלנו מאבא המשגיח זצ"ל, סבלנות, סבלנות, תמיד רק בסבלנות, זה לא הולך ברגע, לחינוך צריך סבלנות, אחרי שנים, נהיה משהו, גם כשהיה צריך להעיר לעולם לא נעשה בצורה של אמירה למישהו תעשה כך וכך, אלא במקום צורך היה מביא מאמר חז"ל כדי לרמוז על משהו שצריך ללמוד ממנו, היו הרבה אנשים שהיו יושבים בשיחה, והיו מרגישים שהוא מדבר אליהם, החז"ל שהוא הביא הזכיר להם משהו יותר מידי קרוב".

מתורת רבותינו

מדוע הקדים 'דורון' לתפילה?

והיה המחנה הנשאר לפליטה (לב, ט).

התקין עצמו לשלשה דברים לדורון, לתפלה ולמלחמה (רש"י).

תמיהה גדולה היא, מדוע התקין עצמו יעקב לדורון קודם שהתקין עצמו לתפילה? אומר על כך הגה"צ המשגיח **רבי יחזקאל לוינשטיין**: דרכו של יעקב נבעה מהמבט האמיתי שלו על רכושו. כיוון שלא היתה לו שום זיקה או תלות ברכושו, לא חש כל

יד יחזקאל

עינו של עשו שבעה מריקות ומדמיונות

ורוח תשימו בין עדר לעדר (לב, יז).

עדר לפני חבריו מלא עין, כדי להשביע עינו של אותו רשע, ולתווהו על רבוי הדורון (רש"י).

שח הגה"צ המשגיח **רבי יחזקאל לוינשטיין**: בא וראה ציור על כל פיתויי עולם הזה וחמדותיו, ממה שבעה עינו של אותו רשע? - מאותו "רווח"! שבין

עדר לעדר!... כענין זה כל התאוות, וכל מה שיכול עולם הזה לספק לאדם, דמיון ותעתועים ומאומה בו. אלא מרחוק וממבט שטחי נראה הדבר כאילו יש בו איזושהי ממשות.

אור יחזקאל

יעקב מדד את ההבדל בין עדר לעדר כמודד ריבוע של תפילין

ויותר יעקב לבדו (לב, כה).

"מה הקב"ה כתוב בו ונשגב ד' לבדו אף יעקב ויותר יעקב לבדו" (ב"ר עז, א).

נורא נוראות! השוואה בין הקב"ה ליעקב אבינו?

ביאר הגאון רבי דוד פוברסקי זצ"ל ראש ישיבת פוניבז': חז"ל באו להביע מדרגת האמונה הנשגבה של יעקב אבינו, שלמרות שעשה השתדלות לפיוס לדורון ולמלחמה, לא היתה ההשתדלות שייכת אליו כלל וכלל. הוא עצמו לא תלה בה תקותיו

וכל שעשה היה כי כך רצון השי"ת שיעשה, ומיד לאחר עשייתו נשאר לבדו בטחון בהקב"ה לבד. <

התבטאות מופלאה הביא רבי דוד בשם רבו המשגיח דמיר **הגה"צ רבי ירחם לויאווץ** זצ"ל שכאשר מדד יעקב את ההבדל בין עדר לעדר כדי להשביע את עינו של אותו רשע, היה זה כפי שמועד את הריבוע של התפילין לראות אם הוא על פי דין.

ישמרו דעת (עמ' פב)

כמו שנתברכו אבותינו - להגיע למדרגת האבות

כי חנני אלקים וכי יש לי כל (לג, יא).

אנו מבקשים בברכת המזון "הרחמן הוא יברך וכו', כמו שנתברכו אבותינו אברהם יצחק ויעקב בכל מכל כל, כן יברך אותנו כולנו יחד בברכה שלימה", שואל מן ראש הישיבה שה"ת **הגר"ח שמואלביץ** זצ"ל, וכי היתכן שכל אדם בכל מצב שהוא יוכל לבקש מאת הקב"ה להתברך בברכות הנשגבות

שנתברכו אבותינו אברהם יצחק ויעקב?

אלא הכוונה בבקשה זו היא, מתפללים אנו שיתהפך מצבנו למצבם של האבות הקדושים, ועל ידי זה נוכל להתברך בברכתם.

שיחות מוסר (עמ' קמ"ג)

מורנו המשגיח הגה"צ רבי אהרן דוד חדש זצוק"ל יז כסלו תשפ"א | חמש שנים לפטירתו

אהבת חסד והצנע לכת

נטפי דמעה מנכדו הרב חנן חננאל הרבט שליט"א מתוך ספרו קרוב אליך ה' | מאמר א'
[יישר כח על מסירת הדברים לפרסום]

כסלו תשפ"א, בית החולים הדסה עין כרם.

שיבדלחט"א, שבאותן תקופות לא הייתה אפשרות לנסוע מהעיר בשעות מאוחרות, וכל בחור ידע, בין מפוניבז' בבני ברק, מפתח תקווה, או מכל ישיבה אחרת, שאם נאלץ להעביר את הלילה בירושלים, יש כתובת: אהרן דוד חדש מחברון מסדר מיטה למי שצריך.

ל-ו-מ-ד-י-ם | לומדים.
ב-ה-ת-מ-ד-ה | בהתמדה.
ידו הרוטטת חדלה מלשוטט על לוח האותיות. העיניים מביטות בשאלה, מצפות לתשובה.

הוא הוסיף להדגיש שהדבר לא הפריע לרציפות לימודו. ישב ולמד בהתמדה, קם, הביט, הפנה, ושב לתלמודו בשקיעות. וכשלא נמצאה מיטה פנויה באותו לילה, היה נותן את מיטתו שלו, באומרו שהוא כבר יסתדר...

"בישיבה?" שאלתי, "או אני?"
הנהן קל.

כבר בבחרותו ביושבו בבית המדרש ראה את האחר, לקח אחריות, דאג לו. כך כל ימיו, עד שגם בימיו האחרונים, בשכבו חסר אונים בבית החולים, נטול יכולת דיבור, זקוק לסעד תמידי, ראה את אלו שסביבו. הוא התאמץ לסמן תודה לכל רופא ולכל איש צוות שסייע לו, ולעיתים אף לכתוב במאמצים גדולים.

"ברוך השם הזמן חזק מאוד. גם בישיבה וגם אני!"
היד שבה אל לוח האותיות, עליו הכתיב המשגיח את מילותיו משניטל ממנו הדיבור.
ה-י-כ-ן | היכן.

גם מתוך טשטוש והכרה מעורפלת אחז שהוא לא המרכז. שימו לב! הוא זעק לעברנו, גם כשכבר ניטלה ממנו היכולת לדבר - יש סביבו בני אדם, עם לב ועם עשייה שעלינו להוקיר. לא די באמירת תודה לקונית כדרכי הנימוס, צריכים לדעת את השם, לכבד ולהודות באמת.

מ-ק-ו-מ-ך | מקומך.
העיניים שוב מצפות לתשובה.

"בחבורה במקלט, לומדים סנהדרין. היום מסרתי חבורה, ברוך ה' היה טוב."
הנהן ראש קל של שביעות רצון, והעיניים נעצמות בחולשה.

"והיה ברכה"

מערש הולדתו, שם הדהדה בת הקול התמידית "והיה ברכה", כפי שאביו המשגיח ר' מאיר זצ"ל היה אומר תמיד שמילים אלו אינן דַּק בְּלָלָה לאברהם אבינו אלא ציווי, בכל מקום אליו אדם מגיע עליו להאיר ולהועיל - "היה ברכה"! דרך שנות בחרותו, ועד זבולא בתרייתא, כל עוד רוחו בקרבו, גם אם רק בסיוע מכשיר הנשמה, עיניו היו פקוחות לזוהר לראות את הזולת. הוא היה חש בקשייו וצרכיו, נושא בעול, מכבד ועוזר אף מבלי שבקשו. כך חי ולכך חניך.

בסיום השבעה שאלו את צעיר בניו: "האם שמעתם מהמנחמים דברים חדשים שלא ידעתם?" ענה ואמר, "כמובן כל אחד והסיפור האישי שלו, אך הכל חוזר על עצמו, כך עזר לי, כך הציל אותי, חסד ועוד חסד, הטבה בכל המצבים, זה מה שראינו כל השנים, אין כל חדש..."

הרהורים נוספים אודות חובתנו בעולמנו צפו למשמע סיפור זה.

נאמר (ישעיהו א' כ"ג): "יתום לא ישפטו וריב אלמנה לא יבוא אליהם". לכאורה לא מובן, אם האלמנה לא באה אליהם מדוע תִּבְעוּ על כך שלא עזרו לה? ופירש רש"י: האלמנה באה לצעוק והיתום יוצא וזו פוגעת בו ושאלתו "מה הועלת בצעקתך לפני השופט", והוא אומר "כל היום יגעתי לו במלאכה וסופו לא הועלת". וזו חוזרת לאחוריה ואומרת "ומה זה שהוא איש לא הועיל, אני לא כל שכן". הוי "יתום לא ישפטו וריב אלמנה לא יבוא אליהם" כלל.

כמה פנו אל המשגיח לעזרה, לעצה או לאוזן קשבת, אלינו משום מה הרבה

כעבור זמן מה מסמן בידו שאביא את הלוח.
צ-ר-י-כ-י-ם ל-ד-ע-ת ל-מ-י ל-ה-ו-ד-ו-י.

לא הבנתי, למי הוא מתכוון להודות? על מה? הבטתי לעברו בשאלה.

ל-כ-ן צ-ר-י-כ-י-ם ל-ד-ע-ת א-ת ה-ש-ם.
מה כוונתו, להודות לקב"ה? לדעת את השם יתברך?

המשגיח מטה את ידו ומחווה אל עבר העובדים הרפואיים.
אה!!

המשגיח אומר שצריכים לדעת את השם של המטפלת, צריכים לדעת למי להודות!

כסלו תשי"א, ישיבת חברון, שכונת גאולה בירושלים.

בפתח בית המדרש מופיעים שני בחורים לא מוכרים. הם הגיעו לירושלים לרגל שמחה משפחתית. כעת בשעת ערב מאוחרת כבר אין להם איך לחזור לעירם. כשצעדו ברחובות העיר שאל הצעיר את אחיו "היכן נישאר הלילה?". "אינך יודע?" השיב בתמיהה, "בחור אחד בחברון, אהרן דוד, הוא מסדר מיטה למי שצריך!"

כעת, שאון הלימוד מקבל את פניהם. בחור עובר ליד הפתח, מצביע אל עבר אחד הספסלים: "אהרן חדש שם".

הם מצאוהו יושב ולומד בהתמדה. "סליחה, אנחנו צריכים מקום להלילה". הבחור אהרן דוד נעמד, סקר במבטו את בית המדרש עד שנחו עיניו על ספסל ריק. "אוה! פלוני ופלוני אינם בישיבה הערב". הוא הפנה אותם אל עבר החדר הנכון, "שם תוכלו לישון", ושב לתלמודו.

בשובנו מההלוויה סיפר אחיו של המשגיח זצ"ל, הגה"צ המשגיח ר' נפתלי

אותו "גמ"ח מיטות" לא נפתח בקול תרועה. כנראה הזדמן בחור ללא יכולת לחזור לעירו, אולי בלית ברירה התכוון לעשות "משמר" בהיכל ישיבת חברון וללמוד כל הלילה. היה בחור אחד שהבחין בו, חש במצוקתו, חשב על פתרון, ועשה זאת בשמחה ובמאור פנים. אולי זה קרה שוב בצורה זו או אחרת, ושוב, ואט אט נודע הדבר בקרב בני הישיבות שיש מי שעוזר.

בהספדו, סיפר המשגיח הגה"צ ר' בנימין פינקל שליט"א, שהוא זוכר מילדותו איך אמו אמרה לו שהראשון שמגיע כשיש איזו צרה חס ושלום, אם מישוה לא מרגיש טוב או מאושפז בבית החולים, הראשון שיגיע זה הדוד ר' אהרן, לראות מה אפשר לעזור, לשאת בעול, איכפתיות.

לפעמים אדם שקוע בעצמו, אולי מתלווים חשבונות חשובים של השאלה האם זו 'מצווה' שיכולה להיעשות על ידי אחרים, ואז נכשל בהשתתפות קטנה מנשיאה בעול, הזנחה כלשהי של אחריותו כלפי חבריו, הענקה ללא חיות ומאור פנים כנדרש, דברים שבחשבון הנפש כלל לא עולים על ליבו כחטא, אך בעצם הם אותו 'יתום' שלא נשפט כראוי, ממנו למדו והבינו כמה הוא נכון לעזור, ורק לאחר מאה ועשרים יוצגו בפניו כל אותן 'אלמנות' רבות שלא פנו אליו בעת צרתן...

החיים בצורה אמיתית ושלימה מולידים שלמויות נוספות, מצווה גוררת מצווה. המשגיח זצ"ל לא העלים עיניו מתחילה, וכך כל ימיו זכה יותר ויותר, וכמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק האיר והעניק ליחידים רבים כל כך.

השתיקה

המשגיח זצ"ל לימד, עודד, שימת, דרש ואף הוכיח, אך יותר מכל – הוא שתק.

זכור לי במיוחד ועד שמסר, והגם שחלפו מאז שנים עדיין צרובה בזיכרוני הטלטלה שחווייתי בו. הוועד נסוב על הדיבור, ובעיקר על השתיקה, על "דבר שפתיים אך למחסור". כדרכו, שזר המשגיח את דברי חז"ל, ובנה אותם אריח על גבי לבנה. נאים הדברים כשיצאים מפי עושיהם, אך לא רק נאים, אלא יוצאים מן הלב וחדרו ללבבות השומעים. כשיצאתי מהוועד חשתי כפשוטו כאילו שפתיי חשוקות "בעזקים של ברזל". זכיתי להבין מה נחשב 'לשמוע', ומה כוונתם של חז"ל "מי שיש בו יראת שמים דבריו נשמעים". תחושה זו, בהעדר המשך עבודה והתבוננות מצדי כנדרש, התפוגגה עם הזמן. אך אפשרה לי לטעום מעט מעוצמת כוח השתיקה בה חי המשגיח תמיד.

בהספדים הזכירו את רחל אמנו שנטלה פלך שתיקה. הטיחו בה – "המעט קחתך את איש" ושתיקה, "זקנתי הכניסה צרתה לביתה" ושתיקה. אצל המשגיח זצ"ל פעמים רבות לא רק שתק, הוא הוסיף דיבור כפי הנצרך לחפות על השתיקה העמוקה שמתחתיו.

לפני שנים פנה אלי בחור בישיבה, והתלונן על המשגיח. המשגיח, כך טען הבחור, כבר תקופה ארוכה מתעמר בו ואינו נותן לו חדר בישיבה למרות עמידתו בכל התנאים. הוא דוחה אותו בלך ושוב, אינו מטפל בעניין, וכעת הגדיל עשות, כשלמרות שהבחור טרח בעצמו ומצא חדר עם מיטה פנויה המשגיח באטימותו אינו מאשר לו להיכנס לשם.

פניתי למשגיח ואמרתי לו שהבחור פלוגי מאוד כועס ומלא בטרניה על המשגיח שאינו דואג לו, ואף מונע

ממנו מלהיכנס לחדר שמצא.

"למה אתה לא מבין" ענה המשגיח זצ"ל, "אני מנסה למצוא פתרון אך לבחור יש בעיות, בחורים לא רוצים אותו איתם בחדר, אם הוא יידע זאת הוא ייעלב. אז ככה זה טוב, שיחשוב שאני לא בסדר ולא מטפל ויכעס עלי, במקום שייפגע..."

זקן ויושב בישיבה – אהבת התורה והתמדה נסתרת

המשגיח תבע ללא הרף מבני הישיבה ללמוד בהתמדה ובהספק, לא להסתפק בקטנות אלא לאהוב את הלימוד, לגדול בתורה ולדעת ש"ס. כאשר אחד מנכדיו זכה לסיים את הש"ס לא היה גבול לשמחתו, וכשנכד אחר הגיע לאירוסיו כשבאמתחתו לימוד בשקידה עם ידיעה בכל הש"ס, ניכר היה ששמחתו העצומה של המשגיח בש"ס שבנכדו התעלתה על שמחתו הגדולה מהקמת ביתו.

היה נאה דורש ונאה מקיים. בכל שנותיו היה יושב בקביעות כמה שעות בבית המדרש כאחד הבחורים, לומד גמרא במתיקות ובשקיעות, דף אחר דף, מסיים מסכתות ומשנן. גם בגיל זקנה ושיבה וגבורות לא מש מהתמדתו, בקביעות בישיבה, בביתו ובכל עת מצוא.

ותיקי הישיבה סיפרו איך היה משתתף בשיעורי ראש הישיבה ר' נחום והופך אותם לגועשים וחיים. על תקופות מאוחרות יותר סיפר לי ר' אלי לנדסמן שליט"א איך היה ניגש בזמן הסדר לגאון ר' אליהו ברוך פינקל זצ"ל שואל על מה דיבר בשיעור, והתחיל מעיר מה עם עניין פלוני בתוספות כאן, ונקודה זו בסוגיא, "צריך לדבר על זה" וקרא לגאון ר' יחזקאל כהן שליט"א שעמד בסמוך, שיצטרף ויאשש את דבריו, והיו הדברים שמחים, כשראה תועלת בכך היה זורק קושיה, מעורר שיח וויכוח בלימוד, ובלבד שתגדל הריתחא דאורייתא.

לכשעצמו, לימודו היה בשקט, בריכוז ובשקיעות שהיתה לו כטבע. יכול היה לשבת בביתו כאשר סביבו רעש והמולה, והוא כל כולו בתוך ספריו מבלי שיופרע כלל, וכך עד השעות הקטנות של הלילה, אף לאחר סעודות שבת שהתארכו, גם כששב מהחתונות והשמחות הרבות באישון ליל. לכך חינוך, כך נהג, וקיים בנפשו את "צנועים חכמה".

בשבעה נכנס יהודי בא בימים לנחם את אחי המשגיח זצ"ל שבידלחט"א, ושאל האם היה רגיל ללמוד את הרי"ף ור"ן כסדר? בני המשפחה לא ידעו על דבר כזה, אך אותו מנחם סיפר שבתקופה שישב ליד המשגיח בבית המדרש ראה שזה משה שלמד אז.

גם את העובדה שלכל נסיעותיו לקח עמו אחרת מגמרותיו הקטנות או חומש וכך המשיך בהתמדה בדרכים, לא ידענו. רק בנו וכן מקורבו המסור ידידו ר' יחזקאל וינגרטן שדאגו להתקין מנורה ברכב, כדי שהאור שתמיד דלק לא יפריע בנהיגה, הם שסיפרו זאת אחר פטירתו.

סיפר לי מקורבו שבתקופה אחת למד עמו את מסכת כתובות, והיתה דרכו לברר כל דיבור ברש"י וכל תוספות, אם התקשו בנקודה למדו שוב ושוב, עיינו בריטב"א, ברשב"א, עד שמצאו משמעות במאירי שהאירה כיוון ליישב את התוספות, וכך לא הניחו פרט עד שהדברים היו מחוורים כשמלה.

דף ק' כדף כ', ללא דילוגים, ללא הבדלים. המשגיח היה מתירע שלימוד נושאים שונים במשך היום

עלול לפגוע בשקיעות, ולעשות חלילה את תורתו קרעים קרעים. הוא ראה כ"גולת הכותרת" את חבורת 'הדף' הלומדים את מסכת הישיבה מכריכה לכריכה, ברציפות, כסדר, כל היום, מתוך מחויבות להספק המדברנת ליקר את הזמן, ומביאה לגדלות בתורה.

מעטים ידעו, מעטים ראו, והמשגיח מצד אחד דאג לא לבלוט בלימודו, אך מצד שני דאג עוד יותר להחזיר את השאיפה להתמדה, ידיעת התורה, גדלות בתורה ואהבת התורה.

רגיל היה להביא את דברי הגמרא "ושננתם – שיהיו דברי תורה מחדדין בפיו, שאם יִשְׁאַלְךָ אִדֹּם, אֶל תִּגְמַגֵּם וְתֹאמַר לוֹ אֵלֹא אֲמַר לוֹ מִיָּד!" והדגיש שזו חובלתנו, ושמגיעים לזה רק על ידי התמדה ושינון, לחזור ולחזור.

כמו כן היה ממחיש את דברי הגמרא "אשרי הגבר אשר מלא אשתו מהם, לא יבש כי יִדְבַּרְאֲתָא אִיְיָ בְּשֹׁרֵר", ש"אפילו האב ובנו הרב ותלמידו וכו'. כמה זה נורא אם כאשר הוא שומע את חבריו ורבותיו מדברים בלימוד הוא לא יודע מה שמדברים, איזו בושה היא שאין לו מה לומר "זה מה שאנחנו צריכים" כך אמה, "להגיע למצב של 'אשרי הגבר אשר מלא אשתו מהם' – לא יבש כי יִדְבַּרְאֲתָא אִיְיָ בְּשֹׁרֵר". לא שייך לזכות לזה אלא רק על ידי עמל התורה וניצול הזמן.

ההסתרה וההכרח להפגין ידיעה

במבט לאחור רואים פלא מיוחד בהנהגתו של המשגיח. המספידים דיברו על הסתרה של גדלותו, שכבר בצעירותו היה גדול בתורה, בהיקף ובהעמקה בהירה. אך מצד שני יש בעיה בהסתרה, כאשר המשגיח אחז שכל תלמיד ובוודאי אברך שלמד כראוי צריך לדעת ש"ס באופן כזה של "אל תגמגם ותאמר לו".

הוא אף היה מעיר לכאורה איך עושים סיום מסכת, הרי צריך להסתיר – "תלמידי חכמים משנים במסכת", אלא הסביר שעשיית סיום מסכת זה קידוש השם, זה מעודד ומדבר גם אחרים לדעת שאפשר ללמוד ולדעת, קנאת סופרים תרבה חכמה. ולכן אדרבה, חשוב לעשות סיום.

באלול האחרון אחר אחד הוועדים ציין אחד האברכים תוספות במסכת עבודה זרה שנגע לנידון. המשגיח ביקש לראותו בפנים, ואחר כך אמר שידע את התוספות הזה אבל נשכח ממנו. באותו רגע לא כל כך הבנתי מדוע ראה להדגיש זאת, נזכרתי בדברים אודות ענוותנותו של משה רבינו שהודה ולא בוש לומר לא שמעתי אלא שמעתי ושכחתי (רש"י ויקרא י"ב), אך לאחר מעשה נראה לי יותר שהיה חשוב לו להדגיש שלא לדעת תוספות מפורש זה לא לגיטימי, דבר בסיסי כזה מוכרחים לדעת, ומי שלא יודע זו בעיה.

איך אם כן ניתן להימנע מלהפגין את שידוע, כשחובה להעמיד את האמת הברורה על תילה, שעל כל אחד מבני הישיבה לדעת ש"ס ולהגיע לשלמות ובהירות בתורה?

כמדומה שהפתרון שמצא היה פשוט. הוא אכן היה עונה בכל מקום ועניין, בחורים היו ניגשים ושואלים בתורה ויראה וגם בהלכה ובתלמוד (בעיקר בני חוץ לארץ שלא טעו לייחס לו זהות של 'משגיח' המוקדש למסור ויראה). הוא לא היה מגמגם אלא אומר תשובה בצורה בהירה, רק מוסיף אמירה מגומגמת – "אולי זה הפשט" כך נראה לי וכדומה, באופן שלשומע

בני היכלא

להביא את דברי חז"ל שיהיה שם שמיים מתאהב על ידך, שיאמרו אשרי אביו שלמדו תורה אשרי רבו שלמדו תורה, והרחיב בחשיבות שם טוב שבו תלוי הכל. אך גם אמר שכתר שם טוב היינו שרואים שהוא מתמיד בלימודו, להיות דבוק בפשטות באהבת התורה ולימודה, זה נכלל ב'כתר שם טוב' שתבע מתלמידיו ושזכה לו בעצמו.

אי"ה בגליון הבא חלק ב' של המאמר

והגר"מ אזרחי זצ"ל, אך מי שלא היה צריך לדעת לא ראה דבר.

כתר שם טוב עולה על גביהן

הדבר היחיד שהיה אפשר לראות עליו הוא את אותו כתר שם טוב שדרש מבני הישיבה. במשנה נאמה: "שלשה כתרים הן: כתר תורה כתר כהונה וכתר מלכות וכתר שם טוב עולה על גביהן". המשגיח זצ"ל הרבה

לא הייתה כל אפשרות לדעת איזה עמל ואיזו ידיעה מקיפה עומדים מאחורי הדברים.

השואל אף פעם לא ידע אם אכן התשובה באה מתוך עיון רב ויגיעה רבת שנים המקנה ידיעה כה בהירה בסוגיה על נבכיה ובהלכה שהורה, או שמדובר בשליפה של סברא עצמית. גדולים אמנם ידעו להבחין בגדלות שבתשובותיו, ולהעריך את דרגת שלמותו בתורה, כעדות גיסיו הגדולים הגר"א נבנצל שליט"א

מכתבי רבותינו

"אל תדאג על שום דבר כי מי שאינו דואג הנה הוא יותר בטוח בכל טוב"

מכתב חיזוק מהגה"צ המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל (אור יחזקאל - מכתבים - מכתב צט) שנשלח לתלמידו ביום א' פרשת ויצא שנת תשי"א, לפני כ-75 שנה מירושלים:

תשי"א ירושלים: החיים והברכה וכו':

ובגדי שבת ויו"ט...

געשריבען וועגן מחזיק באזני כלב, דאס איז זייער וויכטיג פאר איהם אז ער זאל ניט איבערקלערן וועגן קיין זאך: [=אין צורך לחשוב יותר מדי על שום דבר: הקדוש ברוך הוא דואג לאנשים יותר ממה שהאדם יכול לדאוג לעצמו, כי מה האדם כבר מבין לחשוב? תחיה בשמחה ותבקש ממנו, והוא יבאר לך את מה שכתבתי על העניין של "מחזיק באזני כלב" (כלומר, מי שמתערב במה שלא שלו מסכן את עצמו לחינם). כי זה חשוב לו מאוד שלא יחשוב יותר מדי ולא ידאג על שום דבר.]

המברך אותך בכל טוב:

אל תדאג על שום דבר כי מי שאינו דואג הנה הוא יותר בטוח בכל טוב, הנה בפרשת וישלח אמרו חז"ל כי הי' טענה על יעקב אע"ה כי הי' צריך להיות במנוחה ע"ד הפחד מפני עשיו הרשע, מחזיק באזני כלב, ובשביל זה הי' לו כל הפחד אשר הי' צריך לשלוש דברים דורון תפילה ומלחמה:

טראכט ניט איבער וועגן קיין זאך השי"ת טראכט וועגן מענטשן מער ווי דער מענטש אליין, וואס וויסט דער מענטש צוא טראכטען. לעב גליקלעך בעט איהם וועט ער דיר מבאר זיין וואס איך האב

באתי למלאות בקשתך ע"ד לבוא יותר בכתובים עמך, הנה ב"ה מוצאים אנחנו במצב הבריאות והטובה מחויב אני ליתן תודה לד' ית' על כל הטובה אשר עושה עמי תמיד כענין שאמר דוד המלך ע"ה תמיד תהלתו בפי (תהילים ל"ד) כי הרגיש את כל הטובה אשר השי"ת עושה עמו אשר "התודה והתהלה היתה בפי"ו ממש. הנה יש לי כל מה שאני צריך הנה יעקב אבינו ע"ה ביקש רק לחם לאכול ובגד ללבוש ולנו יש לחם מכל מינים מעדנים לא רק לאכול אך אף לשבוע ולהותיר אף למחר, כן לא רק בגד אך בגדים שונים בגדי חול

מבאר רבותינו

לרגל היא"צ החמישי של מורנו המשגיח הגה"צ רבי אהרן דוד חדש זצוק"ל מביאים אנו דברים נפלאים מתוך וועד שמסר לתלמידים בחנוכה.

סוד ניצחון המכבים וההודאה לה' יתברך

קרבות קיימים רק בזמן בית המקדש ואילו המנורה נוהגת אף בזמן הזה, וזה נאמר על נרות חנוכה שממשיכים כל הזמן בכל הדורות. נרות חנוכה הן המשך של נרות המשכן. נרות חנוכה צריכים להשפיע כל השנה, כי במשכן היה מנורה כל יום ונרות חנוכה זהו המשך של המנורה.

על נרות חנוכה גם אומרים 'לא בחיל ולא בכח', על כך מכריזים נרות חנוכה. ממילא כשאומרים 'על הניסים' זה כבר כולל את הנרות, מפני שהנרות מסמלים לנו שאומרים 'לא בחיל ולא בכח', אז כאשר מודים על ניצחון המלחמה המנורה גם כן מכריזה: לא בחיל ולא בכח, הכח הוא מאת הקב"ה. ממילא הכל נכלל ב'על הניסים'.

חנוכה צריך להביא כל אחד להתחזק במידת הביטחון בהקב"ה ובהנהגה הישרה, בעמל של רוח איש, לעלות מעלה מעלה, ואז נזכה לגאולה שלמה אמן ואמן.

(סברי מרנן וישב פ"ג)

הגמרא בשבת שואלת מאי חנוכה, על מה קבעו את הנס. ומבארת, בגלל נס פח השמן. אך יש כאן דבר פלא, ב'על הניסים' לא מזכירים כלל את נס פח השמן, אלא רק את המלחמות?

לכאורה, מוצאים בהפטרה (של שבת חנוכה) את דברי המלאך השואל את זכריה הנביא מה הוא רואה. אמר לו זכריה הנביא כי הוא רואה מנורה עם שבעה קנים.

זכריה אומר, שאלתי את המלאך מה זאת המנורה, ענה לו המלאך: הלא ידעת. אומר לו זכריה, לא. אמר לו המלאך, הקב"ה אומר, לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי אמר ד' צב-קות.

רואים מכאן שהמלחמה נעשית רק על ידי רוח, ואת זה מסמלת המנורה, והתורה זה אור.

*

למה נסמכה פרשת המנורה לנשיאים. חלשה דעות של אהרן שלא השתתף בחנוכה המזבח. אמר לו הקב"ה, שלך יותר משלהם, יש לך הדלקת הנרות.

בעל הניסים אומרים, "וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל". האמת היא שכל יום אנחנו מודים ומהללים להקב"ה, מודים על ניסך ערב ובקר וצהרים. אך בחנוכה זה משהו מיוחד. על הלל כתוב שמי שאומר כל יום הלל הרי הוא מחרף ומגדף, אבל להודות אנו מודים כל יום. בחנוכה זאת תוספת על ההודאה של כל יום וזו הודאה מיוחדת.

ועל מה ההודאה? כל ההודאה שלנו על המלחמה. צריכים לומר, 'מסרת גיבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים', על כך יש להודות באופן מיוחד שזהו שלא כדרך הטבע, אבל מדוע יש להודות על 'טמאים ביד טהורים', היכן כתוב שטהורים צריכים להיות חלשים?

אלא רואים שאין כאן עניין טבעי או לא טבעי. יש כאן מהלך אחד של ניצחון והוא: 'זוידים ביד עוסקי תורתך' - איך הם ניצחו, באיזו זכות? בזכות עוסקי תורתך. ועל כך ההודאה המיוחדת.

הגמרא אומרת, עומדות רגלינו בירושלים, עומדות במלחמה בזכות שערי ירושלים שעוסקים בתורה. הזכות שגרמה כאן לניצחון היא על ידי עוסקי תורתך.

מעמד סיומים הגדול

במעמד גדול ונכבד נערך מעמד סיומי עשרות פעמים ש"ס בבלי וירושלמי שהתקיימו כאחת, בהיכל הישיבה.

לכבודם של יחידים מיוחדים מידידי הישיבה הגדולים הנשאים בעולה של תורה ולכבודם הוקדשו סדרי שס"ס מיוחדים שנלמדו לזכותם.

לאחר המעמד בבית המדרש, התאספו בני הישיבה ורבניה ובני ה"ירחי כלה" דארה"ב שהגיעו לשבוע לימוד בישיבה במסגרת ה"ירחי כלה" השנתית, באוהל המיוחד שהוקם ברחבת שומרי אמונים לסעודת מצווה לכבודה של תורה, כי אין גדולה כתורה ואין מכבדיה כישראל.

את המעמד כיבדו בנוכחותם ראשי הישיבה ורבניה שליט"א ואלפי בני הישיבה.

שיחת חיזוק מיוחדת ומרוממת קודם הסיום נאמרה בהיכל הישיבה מאת הגאון רבי ישראל בונים שרייבר שליט"א

כשלאחר מכן פרצה שירה אדירה ע"י קהל האלפים, בשירה וזמירה בגילת רגן וכבוד, לכבוד התורה ולומדיה. מי שברך מיוחד נערך על ידי ראשי הישיבה שליט"א

כמידי שנה בשנה לוקחים על עצמם אלפי תלמידי הישיבה ללמוד מסכתות שלמות, עשרות ומאות דפים כל אחד כפי יכולתו, וגומרים יחדיו את הש"ס עשרות פעמים, כשהשנה זכו לסיים את הש"ס בבלי וירושלמי עשרות פעמים.

המעמד המרגש התקיים בשבוע שעבר ביום שלישי במעמד אלפי תלמידי הישיבה, ובהשתתפות מאות אורחי "ירחי כלה" שהגיעו מארה"ב - לשבוע לימוד בישיבה, במסגרת הירחי כלה השנתית.

